

Til § 26

Til stk. 1

Bestemmelsen afgrænser kredsen af de ansvarssubjekter, der er omfattet af bestemmelser om strafansvar for juridiske personer. Bestemmelsen opstiller den formodning, at bestemmelser om strafansvar for andre end enkeltpersoner - herunder også allerede gældende bestemmelser om selskabsansvar - omfatter alle organisationsformer m.v., der kan optræde i retsforhold. Som samlebetegnelse for denne meget vide kreds er valgt udtrykket »juridisk person«, som står i modsætning til »fysisk person«.

Det er fundet overflødigt udtrykkeligt at nævne kommunale fællesskaber i bestemmelsen. Sådanne fællesskaber, der skal godkendes efter § 60 i den kommunale styrelseslov, er således omfattet af reglen, uanset om fællesskabet betegner sig som interessentskab, andelsselskab eller lignende, jf. betænkningens s. 71.

Bestemmelsen indeholder imidlertid det selvfølgelige forbehold, at der i særloven vil kunne foretages en anden afgrænsning af ansvarskredsen end den, der følger af § 26. Da § 26 som nævnt indebærer en meget vid afgrænsning af kredsen af ansvarssubjekter, vil der i praksis formentlig navnlig kunne tænkes afvigelser i begrænsende retning. Tilsigtes der ved fremtidig lovgivning en begrænsning af kredsen af ansvarssubjekter, bør dette fremgå udtrykkeligt af den pågældende lov, således at spørgsmålet om, hvorvidt lovgivningsmagten har ønsket at fravige straffelovens almindelige regel, ikke kan give anledning til tvivl.

Bestemmelsen gælder i øvrigt ikke kun i forhold til nye bestemmelser om strafansvar for juridiske personer, der udformes på den ovenfor angivne måde, men også i forhold til de allerede gældende bestemmelser om selskaber m.v., indtil sådanne bestemmelser måtte blive ændret i overensstemmelse med den foreslåede standardformulering. Dette gælder, uanset hvordan den eksisterende særlovshjemmel måtte være udformet. Kommuner og statslige myndigheder vil således være omfattet, selv om disse offentlige myndigheder ikke måtte være nævnt i den pågældende særlovsregel. Tilsvarende gælder med hensyn til visse større enkeltmandsvirksomheder, jf. nedenfor.

Til stk. 2

Efter § 26, stk. 2, er visse enkeltmandsvirksomheder også omfattet af bestemmelser, der hjemler strafansvar for juridiske personer. Bestemmelsen fastsætter således, at bestemmelser om strafansvar for juridiske personer tillige omfatter enkeltmandsvirksom-

heder i det omfang, disse navnlig under hensyn til deres størrelse og organisation kan sidestilles med selskaber.

Om afgrænsningen af de enkeltmandsvirksomheder, der er omfattet af bestemmelsen, henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.

Det vil følge af den foreslåede bestemmelse, at der ved sagens rejsning og afgørelse skal foreligge oplysninger om de træk ved en enkeltmandsvirksomhed, som taler for at sidestille den med selskabsforhold.

Inddragelsen af visse enkeltmandsvirksomheder under selskabsansvaret gælder ikke alene i forhold til nye bestemmelser om selskabsansvar, men også i forhold til allerede gældende bestemmelser om selskabsansvar.

Når der i de bestemmelser, der er indeholdt i dette lovudkast, tales om »juridiske personer«, skal det forstås med den udvidelse, der følger af den her omtalte regel om enkeltmandsvirksomheder. Dette betyder bl.a., at den nedenfor omtalte regel om, at der ikke fastsættes forvandlingsstraf for bøder, der idømmes juridiske personer, også gælder for enkeltmandsvirksomheder, der inddrages under ansvaret for juridiske personer. Spørgsmålet om afgrænsningen af ansvarssubjekterne er i øvrigt behandlet i betænkningens kap. 5 (s. 59-77).

Til § 27

Den foreslåede bestemmelse i § 27 har til formål at regulere de nærmere betingelser for juridiske persons strafansvar. Spørgsmålet om ansvarsbetingelserne er nærmere behandlet i betænkningens kap. 6 og 7 (s. 78-107). For så vidt angår spørgsmålet om ansvarsplacering, herunder spørgsmålet om forholdet mellem individualansvar og kollektivansvar, henvises til betænkningens kap. 8 (s. 108-128). Der henvises endvidere til pkt. 2.5., 2.6., 3.1. og 3.2.a. i lovforslagets almindelige bemærkninger. Om enkeltmandsvirksomheder bemærkes herved, at det forudsættes, at der i tilfælde, hvor enkeltmandsvirksomheder pålægges ansvar efter § 26, stk. 2, ikke tillige kan blive tale om et personligt strafansvar for ejeren for den samme overtrædelse.

Til stk. 1

Ud over kravet om, at der skal være hjemmel til strafansvar for juridiske personer, jf. ovenfor om § 25, forudsætter strafansvar for en juridisk person, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller til den juridiske person som sådan.